

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

**STRATEGIJA ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG
KRIMINALA U BOSNI I HERCEGOVINI
(period 2014. – 2016. godine)**

Sarajevo, 2013. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. PRINCIPI ZA IZRADU STRATEGIJE	4
3. VIZIJA I MISIJA	5
4. ORGANIZOVANI KRIMINAL U BOSNI I HERCEGOVINI	6
5. INSTITUCIONALNI I ZAKONODAVNI OKVIR ZA BORBU	
PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA	8
5.1. NORMATIVNO-PRAVNI OKVIR	8
5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORG.KRIMINALA	10
5.3. ANALIZA KAPACITETA ZA BORBU PROTIV ORG.KRIMINALA	12
6. OSNOVNI CILJEVI STRATEGIJE	14
7. MJERE ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA	16
8. AKCIONI PLAN	22

1. UVOD

Organizirani kriminal predstavlja jednu od najvećih globalnih prijetnji u suvremenom svijetu, koji izravno ugrožava sigurnost i stabilnost, kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj, pa i međunarodnoj razini. Stoga je borba protiv ovog vida kriminala ne samo izazov nego i prioritet svih zemalja, pa tako i Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 49. sjednici, održanoj 08.05.2013. godine, donijelo je Odluku o uspostavi Radne skupine, za izradu Procjene prijetnje od organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini, Strategije i Akcijskog plana za borbu protiv organiziranog kriminala za period 2013.-2015. godine.

U skladu sa pomenutom Odlukom u izradi ova dva dokumenta su učestvovali prestavnici sljedećih institucija i policijskih agencija: Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, Granična policija Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Republičko tužilaštvo Republike Srpske, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Također, kao jedna od obaveza Bosne i Hercegovine u procesu pristupanja euro-atlanskim integracijama definirana je priprema i izrada Strategije i Akcijskog plana borbe protiv organiziranog kriminala za period 2014.- 2016. godina.

Donošenje i implementacija Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala (u daljem tekstu: Strategija) je od najšireg značaja za sve građane Bosne i Hercegovine i važan je korak u procesu pridruživanja Evropskoj uniji ali i jasna opredjeljenost Bosne i Hercegovine da u najvećoj mogućoj mjeri da doprinos u borbi protiv evidentno globalnog problema.

Njenoj izradi je prethodila izrada Procjene prijetnji od organiziranog kriminala u BiH (OCTA BiH), prvog ovakvog dokumenta u našoj zemlji, koji razrađuje opasnosti koje prijete od organiziranog kriminala i daje prioritet onima za koje je predviđeno da će u budućnosti uzrokovati najveću štetu, što ujedno predstavlja i temelj za izradu ovog Strateškog dokumenata. Također, smjernice i glavni prioriteti u izradi ovog strateškog dokumenta su određeni Analizom stepena provedbe Akcionog plana za borbu protiv organiziranog kriminala 2009.-2012. godina.

Strategijom Vijeće ministara BiH utvrđuje politiku u oblasti uspostavljanja efikasnog sistema za borbu protiv organizovanog kriminala, kojom definiše strategijske ciljeve, uloge i odgovornost svih subjekata i određuje okvire za izradu planova implementacije. Također, Strategijom se stvaraju dodatni uslovi za efikasnije uključivanje Bosne i Hercegovine u regionalni, evropski i svjetski koncept borbe protiv organizovanog kriminala.

Strategija je u skladu sa obavezama specificiranim kroz proces stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji, kao i tekućim reformskim procesima u zemlji, prije svega onim koji su navedeni u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Ona je u čvrstoj konceptualnoj i funkcionalnoj vezi sa dokumentom Sigurnosna politika, kao i određenim strategijama u Bosni i Hercegovini, koje se odnose na različite oblasti: integrisano upravljanje granicom; borba protiv korupcije; sprječavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti; suzbijanje trgovine ljudima, kontrola neovlaštenog prometa opojnih droga, njeno suzbijanje i prevenciju; i suprotstavljanje ilegalnim migracijama.

2. PRINCIPI ZA IZRADU STRATEGIJE

Osnovni principi za izradu i provođenje Strategije Bosne i Hercegovine za borbu protiv organizovanog kriminala su sljedeći:

- Princip političke volje – aktivna borba protiv organizovanog kriminala predstavlja prioritetnu aktivnost institucija u Bosni i Hercegovini.
- Princip nediskriminacije i poštivanja sloboda i prava građana – aktivnostima na realizaciji strategije je zagarantovano ostvarivanje svih ljudskih sloboda i prava građana u skladu sa Ustavom BiH, njenim zakonima, i međunarodnim pravnim standardima.
- Princip legalnosti – poštivanje Ustava i domaćih zakona u ovom polju kao i određenih odredbi međunarodnih sporazuma (međunarodno pravnih instrumenata) čiji je Bosna i Hercegovina potpisnik.
- Princip jedinstvene i globalne vizije - borba protiv organizovanog kriminala bazirana je na jedinstvenom i globalnom sagledavanju problema.
- Princip koordinacije i zajedničke saradnje – prakse i procedure borbe protiv organizovanog kriminala baziraće se na jedinstvenom konceptu javnog i privatnog sektora, međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini, civilnog društva i građana.
- Princip profesionalizma i usklađenosti u svim područjima djelovanja - borba protiv organizovanog kriminala podrazumijeva kontinuirano profesionalno obučavanje, obrazovanje i usavršavanje stručnjaka, kao i razmjenu iskustava najboljih praksi i savremenih dostignuća, te njihove usklađenosti sa preventivno-represivnim mjerama.
- Princip aktivne međunarodne saradnje – aktivna saradnja u pripremama za pridruživanje Evropskoj uniji i za obezbjeđenje aktivne uloge Bosne i Hercegovine na međunarodnom nivou.
- Princip poštivanja obaveza u implementaciji Strategije - podrazumijeva nadzor nad implementacijom Strategije sa utvrđivanjem institucija zaduženih za provođenje Strategije sa jasno definisanim obavezama i planiranim rokovima, u kojima se vrši nadzor nad provođenjem Strategije. U skladu sa tim izvršiće se i procjena korektivnih mjera.
- Princip kontinuiteta i progresivnosti – predstavlja nastavak sistemskih aktivnosti provedenih u borbi protiv organizovanog kriminala, koje su trajnog karaktera i afirmisaće sve pozitivne rezultate.
- Princip povjerljivosti – lični podaci proistekli iz specifičnih aktivnosti neće se objavljivati, osim u slučajevima i pod uslovima opisanim zakonom.

- Princip analize - periodična analiza i ocjena realizovanih ciljeva i preduzetih mjera.
- Princip transparentnosti i otvorenosti projekta – rezultati aktivnosti u borbi protiv organizovanog kriminala biće dostupni javnosti.

3. MISIJA I VIZIJA

Svjesni činjenice da je pored sigurnosti građana u BiH od presudnog značaja za našu zemlju regionalna i globalna sigurnost, agencije za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini su odlučne u namjeri da, strateškim pristupom i uz pomoć međunarodne zajednice, usaglašenim i koordiniranim djelovanjem zakonodavne, sudske i izvršne vlasti razvije kapacitete i potencijale za efikasnu borbu protiv svih oblika organizovanog kriminala, a posebno protiv različitih oblika koruptivnog djelovanja i uticaja njegovih nosilaca u strukturama svih nivoa vlasti.

Bosna i Hercegovina teži uspostavljanju proaktivnog pristupa u borbi protiv organiziranog kriminala, što podrazumijeva koordinaciju i bolje korištenje obavještajnih podataka, kao i informacija proisteklih iz strateških analiza i procjena prijetnji, pojačanu međusobnu suradnju nadležnih institucija i agencija, efikasnu provedbu postojećih zakona, primjenu najboljih iskustava i praksi, kao i razvijanje regionalne i međunarodne saradnje na svim razinama.

U narednom periodu Bosna i Hercegovina će jačati kapacitete i nastaviti aktivnosti na borbi protiv svih vidova organiziranog kriminala, što je prioritetni cilj u očuvanju sigurnosti i stabilnosti BiH građana. Bosna i Hercegovina će svim raspoloživim kapacitetima i u saradnji sa državama regiona i međunarodnim organizacijama, kao i razvijanjem savremenih zakonskih okvira, institucija i kapaciteta, efikasno da se bori protiv organizovanog kriminala.

Vijeće ministara BiH, entitetske vlade te Vlada Brčko Distrikta BiH, će stvoriti sve neophodne političke i pravne pretpostavke za uspješnu primjenu Strategije sa težištem na tri osnovna principa: proaktivni pristup razvijanja i primjena preventivnog djelovanja, primjena represivnog djelovanja i oduzimanja imovine stečene ili proistekle izvršenjem krivičnih dela.

Takođe, Vijeće ministara BiH će preko svojih i nadležnih institucija i vlada entiteta i Brčko Distrikta BiH aktivno razvijati povjerenje i saradnju sa građanima, te javnim, društvenim i privatnim sektorom, radi povezivanja svih snaga i potencijala zajednice u borbi protiv organizovanog kriminala.

4. ORGANIZOVANI KRIMINAL U BOSNI I HERCEGOVINI

Organizovani kriminalitet u posljednjem desetljeću označava "sposobnost brzog prilagođavanja općim socijalnim i gospodarskim uvjetima te udovoljavanje potražnji za ilegalnim dobrima ili uslugama na crnom tržištu, uz nepogrješivo pronalaženje profitabilnih područja u kojima se protupravno ostvaruje golema finansijska dobit uz mali rizik od kaznenog progona, što je prouzrokovalo premoć nad institucijama pravnog poretku".

Raspoloživa saznanja ukazuju da na području BiH postoje različiti pojavnici organiziranog kriminala koji se ispoljava u različitim aspektima (nedozvoljena proizvodnja i promet opojnim drogama, trgovina ljudima, krijumčarenje ljudi i ilegalne migracije, privredni kriminal i poreske utaje, krivotvoreni i nezakonito pribavljanje ličnih dokumenata, krivotvoreni novca, zloupotreba kreditnih kartica i drugih hartija od vrijednosti, zloupotreba službenog položaja, visokotehnološki kriminal, krađe i prodaje motornih vozila, ucjene, iznude, otmice i razbojničke krađe i dr.). Pojavnost i rasprostranjenost organiziranog kriminala u BiH u sigurnosnom smislu nije dovoljno istražen a oblast, te precizna ocjena postojećeg stanja nije moguća i daje se isključivo na osnovu procjene prikupljenih obavještajnih podataka izaključaka koji proizilaze iz podataka prikupljenih operativnim radom policijskih službenika i tokom kriminalističke obrade, te statističkih podataka o osobama koje su prijavljene tužilaštвима.

Evidentno je da organizirane kriminalne grupe imaju veoma štetan uticaj na privredni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine. Osnovna metoda njihovog djelovanja je ulaganje velikih sumi nelegalno stečenog novca u legalne novčane tokove čemu doprinose i određeni zakonski propisi u Bosni i Hercegovini usvojeni radi podsticaja stranim ulaganjima. S tim u vezi, u prethodnom periodu tokom provedenih istraga evidentirani su slučajevi da se osobe iz kriminalnog miljea država regionala u Bosni i Hercegovini pojavljuju kao direktni strani investitori, koristeći sve privilegije koje nosi navedeni način investiranja. Ova pojava značajno je uticala na odluke navedenih osoba da svoje kriminalno djelovanje nastave na područjima ili sa područja Bosne i Hercegovine. Značajan uticaj na organizirani kriminal ima i prisustvo korupcije u svim strukturama vlasti, što je potvrđeno u dosad provedenim istragama organiziranih kriminalnih grupa i istraživanjima nevladinog sektora. Razlozi za ovu pojavu su višestruki, a sa aspekta osoba iz kriminalnog miljea je dolazak do zaštićenih informacija, na osnovu kojih izbjegavaju istrage i sudska procesuiranja (privremeni prestanak kriminalne aktivnosti, privremeno ili stalno napuštanje teritorija BiH itd.), te donošenje odluka koje utiču na njihovo dalje kriminalno djelovanje. Nemoguće je precizno izračunati materijalno-finansijsku štetu koju Bosni i Hercegovini nanosi organizirani kriminal, ali je sasvim sigurno da je ona velika.

Dosadašnje analize upućuju na to da organizirani kriminal u BiH u značajnoj mjeri određuju tri faktora: geopolitički položaj, tranzicijski procesi u zemlji i okruženju i poremećen društveno-ekonomski sistem. Faktori koji pogoduju razvoju organiziranog kriminala u BiH su brojni, a po vrsti i intezitetu slični su faktorima istovrsne pojave koja je zahvatila zemlje u tranziciji.

Najuticajniji faktori za razvoj organiziranog kriminala su:

- poremećen društveno-ekonomski sistem i korupcija,
- tranzicija društva i prelazak društvenog u privatno,
- nestabilna politička situacija,
- specifičan geostrateški položaj BiH,
- socijalna nejednakost stanovništva i siromaštvo,
- visok stepen nezaposlenosti,
- neadekvatni, neprimjenjivi ili selektivno primjenjivanje propisa, nedostatak profesionalizma i zloupotrebe savremenih tehnologija,

Predviđa se da će na dalje kretanje i razvoj organiziranog kriminala u BiH, varirajućim intenzitetom, uticati posljedice globalne ekonomske krize. Sva dosadašnja iskustva upućuju na to da u okolnostima ekonomske krize oblici organiziranog kriminala poprimaju novi intenzitet i sadržaj. Naime, povećanje broja nezaposlenih i egzistencijalno ugroženih moglo bi uvećati i broj potencijalno novih nosilaca organiziranog kriminala u svim njegovim oblicima, prije svega u ilegalnoj trgovini drogom, ilegalnoj migraciji, svim segmentima ilegalne trgovine visokotarifnim robama, oružjem, kradenim vozilima i dr. Sve ovo moglo bi uticati i na uspostavljanje “novog” kriminalnog odnosa među “uticajnim” nosiocima organiziranog kriminala koji bi rezultirao međusobnim obračunima uz korištenje nasilnih sredstava (ubistva, ucjene, otmice).

U slučaju osiguranja uslova stagnacije i eliminisanja efekata ekonomsko-socijalnih problema, uz adekvatnu političku odluku, svi oblici organizovanog kriminala mogli bi biti smanjeni uz tendenciju njihovog slabljenja i eliminiranja ukupnog negativnog efekta u društvu.

Upravo iz ovih razloga, neophodno je da Strategija predvidi kontinuiran integrisan proces mjera i metoda svih državnih organa i drugih relevantnih subjekata u BiH u borbi protiv organizovanog kriminala.

5. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA

5.1. ZAKONODAVNI OKVIR

Strategija je utemeljena na svim važećim zakonima, konvencijama, bilateralnim i multilateralnim ugovorima, kao i drugim pravnim aktima donijetim i usvojenim do dana stupanja na snagu ove strategije. Bosna i Hercegovina je u proteklom periodu ratifikovala najvažnije konvencije koje se odnose na borbu protiv organizovanog kriminala.

Uspostavljanje savremenog i sveobuhvatnog zakonskog okvira u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima predstavlja jedan od ključnih sistemskih uslova za efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini. Svi organi koji su nadležni za borbu protiv organizovanog kriminala vrše procjenu djelotvornosti zakonskog okvira i staraju se o njegovom unapređenju u skladu sa potrebama.

Nadležnost, ovlašćenja i postupanje svih organa koji učestvuju u borbi protiv organizovanog kriminala uređuje više zakona, od kojih su najvažniji: Zakon o krivičnom postupku BiH , (“Službeni glasnik BiH“ broj:36/03, 26/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 2/07, 53/07, 76/07, 15/08 i 58/08); Krivični zakon BiH , „Službeni glasnik BiH“ broj:37/03, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07);; Zakon o sudu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04, 32/07);; Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine,(“Službeni glasnik BiH“, broj:27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06,15/8, 63/08 i 35/09); Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“, broj 27/04); Zakon o Graničnoj policiji BiH ,(“Službeni glasnik BiH“ broj:50/04, 27/07 i 59/09.); Zakon o Službi za poslove sa strancima (“Službeni glasnik BiH“ broj: 54/05, 36/08.); Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o Agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine,(“Službeni glasnik BiH“,broj:36/08); Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti(„Službeni glasnik BiH“, broj: 29/04, 29/04, 17/05, 53/09); Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka („Službeni glasnik BiH“ broj: 29/04, 61/04, 55/05); Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/04).; Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:28/00);; Zakon o zaštiti ličnih podataka,(“Službeni glasnik BiH“, broj 49/2006).; Zakon o zaštiti tajnih podataka ,(“Službeni glasnik BiH“ broj:54/05).; Zakon BiH o izvršavanju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“ broj:13/05,53/07,97/07,37/09); Zakon o osnivanju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“ broj:24/08).; Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima („Službeni glasnik BiH“ broj: 53/09); Zakon o obavještajno sigurnosnoj agenciji BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 12/04).

Nadležnost, ovlašćenja i postupanje svih entitetskih organa i organa Brčko Distrikta BiH u borbi protiv organizovanog kriminala uređuje više zakona od kojih su najvažniji: Zakon o krivičnom postupku RS („Službeni glasnik RS“ broj 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/08, 55/09, 80/09, 88/09, 92/09 i Zakon o prečišćenom tekstu 100/09, a 2012. godine u sl.gl 53/12 stupio na snagu Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske), Krivični zakon RS („Službeni glasnik RS“ broj 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 01/12 i prečišćeni tekst Krivičnog Zakona RS sl.gl. broj 67/13), Zakon o unutrašnjim poslovima RS (U odnosu na osnovni Zakon sl.gl.broj 48/03 donesen je Zakon o unutrašnjim poslovima sl.gl.broj 04/12 koji navedeni zakon iz 2003. godine stavlja van snage), Zakon o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija RS („Službeni glasnik RS“ broj 64/01), Zakon o izvršnom postupku RS („Službeni glasnik RS“ broj 59/03), Zakon o suzbijanju organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala („Službeni glasnik RS“, broj 37/06 Zakon o policijskim službenicima

sl.gl.broj 43/10 sa izmjenama i dopunama sl.gl.broj 78/11, Zakon o oduzimanju imovine stečene izvršenjem krivičnog djela sl.gl. broj 12/10), Zakon o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ br. 10/03, 6/05, 14/07, 19/07, 2/08, 17/09), Zakon o policiji Brčko Distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ br. 2/00 i 33/05), Zakon o policijskim službenicima Brčko Distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ broj 41/07 i 4/08), Krivični zakon Brčko Distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 10/03), Zakon o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 8/00, 1/01, 19/07 i 36/07) Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 49/05), Zakon o krivičnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 35/03, 53/07, 9/09), Krivični zakon Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj 36/03, 37/03, 21/04, 17/05), Zakon o policijskim službenicima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 70/08)

Izmjenama i dopunama pozitivnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, prevashodno materijalnog i procesnog krivičnog zakonodavstva u posljednjem desetljeću, storeni su neophodni uslovi za efikasniju borbu protiv svih vidova organizovanog kriminala, a također su implementirane i odredbe međunarodnih pravnih standarda u ovoj oblasti.

Cilj svih tih promjena može se u kratkim crtama predstaviti kao: efikasnija borba protiv rastućeg organiziranog kriminala i korupcije, ugrađivanje novih metoda u borbi protiv složenih oblika savremenog kriminala, ubrzavanje krivičnog postupka, pojednostavljenje krivičnog postupka za lakša krivična djela, zaštita prava i slobode čovjeka i harmonizaciju kazneno-pravnih propisa u BiH.

5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Vijeće ministara BiH kao nosilac izvršne vlasti na nivou Bosne i Hercegovine, entitetske vlade i Vlada Brčko distrikta BiH, usmjeravaju i usklađuju rad organa državne uprave i vrše nadzor nad njihovim radom.

Od riješenosti i sposobnosti činilaca političkog sistema da se obračunaju sa organizovanim kriminalom zavisi njen uspjeh. Zbog toga, postojanje i stabilnost političke volje, usvajanje i sprovodenje odgovarajućih propisa, kao i jačanje organa na nivou BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH, odnosno institucionalnog okvira i politike predstavljaju uslove za sprovodenje Strategije.

Na nivou Bosne i Hercegovine, između ostalih, u okviru Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine djeluju agencije koje se bave operativnim radom na suzbijanju organizovanog kriminala:

- Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA),
- Granična policija BiH (GP BiH),

Nadležnosti Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) su propisane Zakonom o državnoj agenciji za istrage i zaštitu i odnose se uglavnom na organizovani kriminal, terorizam, ratne zločine, trgovinu ljudima i druga krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teški finansijski kriminal. SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH, Zakonu o zaštiti ličnih podataka BiH i drugim propisima Bosne i Hercegovine.

Za poslove i zadatke sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nadležno je Finansijsko-obavještajno odjeljenje (FOO) u sjedištu SIPA-e i kao takvo glavni je nosilac aktivnosti u BiH po ovoj problematici.

Sa postojećim materijalnim i kadrovskim potencijalima SIPA je sposobna da provede najkompleksnije istrage krivičnih djela organizovanog kriminala.

Nadležnosti Granične policije BiH propisane su Zakonom o Graničnoj policiji BiH i obuhvataju: provođenje Zakona o graničnoj kontroli, Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, sprečavanje, otkrivanje i istraživanje krivičnih djela propisanih krivičnim zakonima u Bosni i Hercegovini kada su ta krivična djela usmjerena protiv bezbjednosti državne granice ili protiv izvršenja poslova i zadataka iz nadležnosti GP BiH. Ovdje spadaju krivična djela u skladu sa odredbama o zloupotrebi javnih isprava koje služe kao dokaz identiteta i obavezi posjedovanja vize, te odredbama o kretanju i boravku stranaca i azilu ukoliko su počinjena prilikom prelaska granice ili su direktno vezana za prelazak granice, krivična djela koja se odnose na prevoz robe preko državne granice čiji promet nije dopušten, robe bez službenog odobrenja ili u slučaju kršenja važeće zabrane.

U sklopu GP BiH djeluje Centralni istražni ured, čija je nadležnost sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela iz oblasti organizovanog prekograničnog kriminala a naročito u segmentu krijumčarenja ljudi, ilegalnih migracija i krijumčarenja roba.

U okviru Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH djeluje Sektor za međunarodnu operativnu policijsku suradnju, koji u skladu sa svojim nadležnostima dnevno razmjenjuje operativne i strateške informacije u međunarodnoj policijskoj saradnji i to putem saradnje sa INTERPOL-om, EUROPOL-om i SELEC Centrom, kao i putem akreditovanih stranih policijskih oficira za vezu u BiH.

Sud Bosne i Hercegovine i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine djeluju na nivou BiH i njihove nadležnosti su propisane Zakonima o Sudu BiH i Tužilaštvu BiH

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je institucija čija je nadležnost određena Zakonom o tužilaštvu BiH. Između ostalog, nadležno je za krivična djela organizovanog kriminala na nivou Bosne i Hercegovine, te naročito za krivična djela međunarodnog prometa opojnim drogama, trgovine ljudima, koruptivnim krivičnim djelima gdje su izvršioci predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, kao i za krivična djela ekonomskog kriminala kojima se ugrožava ekonomski integritet i jedinstvo tržišta u Bosni i Hercegovini.

S ciljem što efikasnijeg istraživanja i krivičnog procesuiranja navedenih krivičnih djela, u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine je formiran Posebni odjel za organizovani kriminal, ekonomski kriminal i korupciju.

Na nivou entiteta djeluju entitetska, okružna i kantonalna tužilaštva dok u okviru Brčko Distrikta BiH djeluje Tužilaštvo Brčko Distrikta BiH. U Republici Srpskoj formirano je i Specijalno tužilaštvo sa isključivom nadležnošću za borbu protiv organizovanog kriminala.

Kao samostalna agencija za prikupljanje sigurnosno-obavještajnih podataka djeluje Obavještajno sigurnosna agencija (OSA/OBA). Za svoj rad direktno je odgovorna Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, odnosno Komisiji za nadzor nad radom OSA-e, a njene nadležnosti propisane su Zakonom o obavještajno-bezbjednosnoj agenciji Bosne i Hercegovine. Pored ostalog, poslovi OSA/OBA obuhvataju prikupljanje, analizu i distribuciju podataka o organizovanom kriminalu koji po svom karakteru predstavlja prijetnju po sigurnost BiH i globalnu sigurnost, naročito u oblastima trgovine drogom, oružjem i ljudima, nezakonitu međunarodnu proizvodnju oružja za masovno uništenje ili komponenti, materijala i uređaja koji su potrebni za njihovu proizvodnju; nezakonitu trgovinu proizvodima i tehnologijama koje su pod međunarodnom kontrolom.

Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, kao samostalna upravna organizacija, na nivou Bosne i Hercegovine provodi zakonske i druge propise o indirektnom oporezivanju i politiku koju utvrđuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje. Uspostavljena je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja i putem svog upravnog odbora direktno je odgovorna Vijeću ministara BiH. Nadležnost Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine je regulisana Zakonom o Upravi za indirektno oporezivanje, koja se ogleda, između ostalog, u suzbijanju, otkrivanju i istraživanju carinskih, poreskih i drugih prekršaja, te u skladu sa uputstvima nadležnog tužioca, vođenju aktivnosti u vezi s istragom krivičnih djela vezanih za indirektno oporezivanje, putem svog organizacionog dijela Sektora za provođenje propisa.

Na nivou Bosne i Hercegovine, pored Agencije za policijsku podršku/potporu, Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, također djeluje i Služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, uspostavljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima. Nadležnosti Službe su propisane navedenim Zakonom, međutim najvažnija nadležnost u kontekstu ove Strategije je prevencija i suprotstavljanje ilegalnim migracijama kao potencijalnom riziku, koju Služba provodi kroz operativne aktivnosti u postupcima ovjere pozivnih pisama i odobrenja boravka, prikupljanjem informacija i saznanja o organizatorima ilegalnog prebacivanja i krijumčarenja lica, utvrđivanju pravaca i ruta kretanja ilegalnih migranata, razmjenom prikupljenih saznanja i informacija sa agencijama za provedbu zakona u BiH, inspekcijskim kontrolama kretanja i boravka stranih državljana te preduzimanjem represivnih aktivnosti prema istim.

Pored institucija na nivou BiH, postoje, na nivou entiteta, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova (FMUP), Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, te Policija Brčko Distrikta BiH.

U okviru Federacije Bosne i Hercegovine postoji deset kantona. U svakom od kantona djeluju Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, koja se sastoje od policijskih uprava formiranih na teritorijalnom i funkcionalnom principu. Policijske uprave se sastoje od dvije ili više policijskih stanica (opštinski nivo). Nadležnosti Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova (Federalne Uprave policije FMUP-a), propisane su Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine¹ i odnose se, pored ostalog, na suzbijanje krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanja u promet opojnih droga, organizovanog kriminala, pronalaženje i hapšenje izvršilaca ovih krivičnih djela u skladu sa navedenim Zakonom. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova imaju nadležnosti propisane kantonalnim zakonima o unutrašnjim poslovima.

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske propisana su Zakonom o unutrašnjim poslovima i Zakonom o policijskim službenicima Republike Srpske. Navedenim zakonima kao jedan od primarnih zadataka ministarstva je i suzbijanje organizovanog kriminaliteta i korupcije. S tim u vezi kao jedna od osnovnih organizacionih jedinica ministarstva je i Uprava kriminalističke policije koja u svom sastavu ima Službu za suzbijanje organizovanog kriminaliteta i korupcije čiji je prioritetni zadatak vođenje istrage organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminaliteta i korupcije, kao i finansijske istrage i istrage pranja novca. U okviru Uprave kriminalističke policije takođe je formirano Odjeljenje za suzbijanje visokotehnološkog kriminaliteta.

¹ "Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 49/05

Takođe u okviru šest Centara javne bezbjednosti u okviru Sektora kriminalističke policije formirana su odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminaliteta i korupcije i odjeljenja za suzbijanje privrednog kriminaliteta

Policija Brčko Distrikta BiH ima potpunu, stvarnu i mjesnu nadležnost na području Brčko Distrikta BiH propisanu Zakonom o Policiji Brčko Distrikta BiH². U okviru Jedinice kriminalističke policije formirani su odsjek za organizovani kriminal, droge i odsjek za privredni kriminal i korupciju.

Saradnja među subjektima u borbi protiv organizovanog kriminala mora biti efikasnije uspostavljena, sa mogućnošću unapređenja u zajedničkim istragama, razmjeni podataka i uspostavljanju efikasnijeg informacionog sistema.

Radna tijela Vijeća ministara obrazuju se radi davanja mišljenja i prijedloga u pitanjima iz nadležnosti Vijeća ministara i usklađivanja stavova organa državne uprave.

Vijeće ministara BiH može da obrazuje stalna i povremena radna tijela radi razmatranja pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti i davanja prijedloga, mišljenja i stručnih obrazloženja.

Ostali državni organi, organi uprave, entiteti, Brčko Distrikt BiH, kantoni, lokalne samouprave i javne službe predstavljaju bitan činilac u borbi protiv organizovanog kriminala.

5.3. ANALIZA KAPACITETA ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Sve institucije i organe koji su nadležni za borbu protiv organizovanog kriminala karakteriše kadrovska nepotpunjenost, kako u broju tako i u kvalitetu. Na jednoj strani postoji tendencija odliva kvalitetnih i iskusnih kadrova u druge institucije ili organe i privatni sektor, koji ih privlači neuporedivo boljim materijalnim uslovima rada, a na drugoj priliv mladih i neiskusnih službenika kojima u velikoj mjeri nedostaju znanja i vještine koji su potrebni za uspješnu borbu protiv organizovanog kriminala. Da bi bili stvoreni kvalitetni kadrovi za borbu protiv organizovanog kriminala potreban je proces višegodišnjeg neposrednog angažovanja na tim poslovima i stalno osposobljavanje i usavršavanje za različite vrste specijalizacije.

Specijalizacija kadrova za borbu protiv organizovanog kriminala, kao proces, za sada nema trajni karakter, koji bi omogućavao kontinuirano sticanje potrebnih kompetencija. Ona se sada ostvaruje povremeno, kroz seminare, okrugle stolove, praktične obuke, studijske posjete i dr. Posebno je potrebna radi sagledavanja specifičnosti organizovanog kriminala, usavršavanja metoda borbe, taktike istraživanja i dokumentovanja savremenih oblika kriminala, primjene specijalnih istražnih tehnika, sprovođenja finansijskih istraga i efikasnog oduzimanja imovine proistekle izvršenjem krivičnih djela, implementacije međunarodnih standarda, razvijanja pravne regulative i u drugim oblastima.

Ulaganje u modernizaciju infrastrukture i opreme je neprestana potreba, naročito u pogledu standardizovanosti i savremenosti, imajući u vidu sisteme i opremu koju danas koriste organizovane kriminalne grupe. Ovim se omogućava integracija i brza reakcija svih relevantnih institucija i organa, i obezbjeđuje kontinuirana i efikasna borba protiv organizovanog kriminala.

² Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, broj 2/00 - 33/05

Proaktivan pristup u borbi protiv organizovanog kriminala nosi u sebi perspektivu promjena u našim ukupnim mogućnostima i podrazumijeva, između ostalog, koordinaciju i bolje korišćenje obavještajnih podataka, kao i informacija proisteklih iz strateške analize (npr. rizika i procjene prijetnji), unapređenje znanja, pojačanu međusobnu saradnju institucija i organa, efikasnije sprovođenje postojećih zakona, primenu najboljih iskustava iz prakse i povezivanje informacionih mreža i baza podataka, kao i razvijanje regionalne saradnje na svim nivoima.

Organizovani kriminal predstavlja prijetnju i rizik po nacionalnu sigurnost što zahtijeva pojačan kriminalističko-obavještajni rad i razmjenu podataka. Iako je saradnja sigurnosnih sa obaveštajno sigurnosnom službom na zadovoljavajućem nivou, treba razmotriti mogućnost daljeg unapređenja razvoja ove saradnje ka još efikasnijem sistemu zasnovanom na novim saznanjima i iskustvima, kako domaćih tako i stranih subjekata u borbi protiv organizovanog kriminala. Informacije se razmjenjuju, ali postoje brojni informacioni sistemi između kojih ne postoji zadovoljavajuća koordinacija.

Preventivni oblik borbe protiv organizovanog kriminala obuhvata različite aktivnosti kojima se umanjuju mogućnosti vršenja krivičnih djela i poboljšavaju društveni činoci koji spriječavaju nastanak i razvoj organizovanog kriminala. Pored toga, on doprinosi obavještavanju i zaštiti žrtava organizovanog kriminala što uslovjava saradnju i povezivanje aktera prevencije na svim nivoima. Također, važno mjesto bi morala da ima procjena mogućeg uticaja određenih zakonskih rješenja na prevenciju organizovanog kriminala.

Nedostatak adekvatne strategijske analize je jedan od bitnih faktora koji otežava borbu protiv organizovanog kriminala. Strategijska analiza koja između ostalog obuhvata i analizu postojećih rizika i procjenu prijetnji, uz pojačan obavještajni rad, preduslov je za efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala.

6. OSNOVNI CILJEVI U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Strategijom za borbu protiv organizovanog kriminala definišu se i osnovni ciljevi u borbi protiv organizovanog kriminala, a koji su sačinjeni na osnovu procjene prijetnje od organizovanog kriminala, analize realizacije ciljeva iz ranije Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala, kao i drugih relevantnih analiza, informacija i izvješće o stanju glede organizovanog kriminala.

- 1) Usklađivanje pravnih propisa u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim konvencijama, sporazumima, preporukama i drugim standardima koji tretiraju borbu protiv organizovanog kriminala;
- 2) Harmonizacija pravnih propisa unutar Bosne i Hercegovine;
- 3) Unaprijeđenje pravnog i institucionalnog okvira za oduzimanje imovine stečene kriminalom;
- 4) Jačanje kapaciteta (ljudskih, materijalno-tehničkih i finansijskih) svih subjekata u BiH koji učestvuju u borbi protiv organizovanog kriminala;
- 5) Razvijanje proaktivnog pristupa u borbi protiv organizovanog kriminala;
- 6) Jačanje i razvoj međuinstитucionalne i međuagencijske saradnje u Bosni i Hercegovini;
- 7) Razvijanje međunarodne saradnje u borbi protiv svih oblika organizovanog kriminala uz intenziviranje učešća u međunarodnim organizacijama, inicijativama, radnim grupama i tijelima, te omogućavanje vođenja zajedničkih istraga kroz formiranje zajedničkih istražnih timova.
- 8) Jačanje institucionalnih kapaciteta za vođenje finansijskih istraga u sklopu krivičnih istraga i u postupcima oduzimanja nezakonito stečene imovinske koristi.
- 9) Osigurati standardizovan i efikasan pravni okvir kao i institucionalne kapacitete za primjenu posebnih istražnih radnji.
- 10) Osigurati preduslove za efikasnu provedbu mera zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini
- 11) Izgradnja novih standardizovanih, i razvoj, održavanje i ažuriranje postojećih informacionih sistema i baza podataka agencija za provođenje zakona, te kontinuirana informatička edukacija zaposlenih.
- 12) Unaprijediti pravni okvir u oblasti rada privatnih zaštitarskih agencija u Bosni i Hercegovini.
- 13) Razvoj nezavisnih istraživanja organizovanog kriminala, podrška institucijama koje se bave multidisciplinarnim istraživanjem organizovanog kriminala uz unapređenje saradnje sa naučnim i akademskim organizacijama.

- 14) Jačanje suradnje sa organizacijama civilnog društva, podizanje svijesti i edukacija građana o rizicima i štetnim posljedicama koje organizovani kriminal ima na društvo u cjelini.
- 15) Jačanje saradnje sa elektronskim i pisanim medijima radi objektivnog i blagovremenog upoznavanja javnosti sa faktorima koji generišu organizovani kriminal.
- 16) Koordinirati strategiju i njenu implementaciju sa ostalim relevantnim strategijama kao što su: integrисано upravljanje granicom; borba protiv korupcije; sprečавање прања новца и финансирање терористичких активности; сузбијање трговине људима, контрола неовлаштеог промета опојних дрога, сузбијање и превенција; Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom 2012.-2015. godina

7. MJERE

Na osnovu izrađene Procjene prijetnje od organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini, koja utvrđuje osnovne izazove u oblasti organizovanog kriminala i predviđa daljnje kretanje i razvijanje organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini, kao i procjene raspoloživih kapaciteta i mogućnosti za borbu protiv te pojave, utvrđene su sljedeće mjere koje je potrebno preduzeti u narednom periodu, po pojavnim oblicima organizovanog kriminala:

Protivzakonito djelovanje	Mjere
<i>Neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga</i>	<p>Usvojiti novu strategiju i aktioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga, posebnu pažnju obratiti prevenciji u dijelu suzbijanja ovisnosti, edukaciji mladih, u cilju smanjenja potražnje za opojnim drogama u BiH</p> <p>Unaprijediti implementaciju međunarodnih sporazuma sa zemljama regiona na području konkretnih zajedničkih aktivnosti</p> <p>Pravovremena razmjena informacija između policijskih agencija u BiH i regionalnom nivou (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora) biće ostvarena kroz formiranje Zajedničkog centra za operativnu policijsku saradnju u Trebinju</p> <p>Donijeti strateške smjernice vezane za kontrolu specijalnih vrsta komunikacija organiziranih kriminalnih grupa</p> <p>Edukacija agencija za provedbu zakona i tužilaštava u dijelu primjene savremenih IT tehnologija, sa ciljem suzbijanja promovisanja novih vrsta droga i načina njihove izrade kroz uspostavu sistema ranog upozoravanja</p> <p>Intenziviranje upotrebe posebnih istražnih radnji, naročito prikrivenog istražitelja, kontrolisanih isporuka i nadzor komunikacija</p> <p>Pojačana kontrola na graničnim prijelazima sigurnosno interesantnih osoba za ovu vrstu KD</p> <p>Edukacija policijskih službenika u segmentu novih vrsta opojnih droga na tržištu</p> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p> <p>Pooštravanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine</p> <p>Nabavka savremene IT opreme</p>

<p>Trgovina ljudima</p>	<p>Poboljšanje primjene posebnih istražnih radnji u smislu primjene prikrivenih istražitelja</p> <hr/> <p>Pozitivno poticanje žrtava trgovine ljudima u smislu zakona o zaštiti svjedoka kao i njihove osobne zaštite</p> <hr/> <p>Pravovremena razmjena informacija između policijskih agencija u BiH i regionalnom nivou (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora) biće ostvaren kroz formiranje Zajedničkog centra za operativnu policijsku saradnju u Trebinju</p> <hr/> <p>Proaktivna identifikacija žrtava, te učinkovit i dobro funkcionirajući mehanizam za upućivanje u sigurne kuće</p> <hr/> <p>Poboljšanje primjene Akcionog plana za Bosnu i Hercegovinu kako bi se svrstali u grupu zemalja lidera u borbi protiv ropsstva modernog doba</p> <hr/> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p> <hr/> <p>Pooštravanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine</p>
<p>Krijumčarenje ljudi</p>	<p>Pojačan nadzor nad dijelom južnog kraka Balkanske rute u operativno-obavještajnim aktivnostima</p> <hr/> <p>Pojačane granične kontrole, pojačane kontrole kretanja i boravka stranaca u BiH, razmjena krim - obavještajnih informacija između policijskih i drugih nadležnih agencija u BiH i intenzivnija saradnja na regionalnom nivou</p> <hr/> <p>Unaprijediti borbu protiv nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini</p> <hr/> <p>Unaprijediti aktivnosti na edukaciji i specijalizaciji službenika u ovoj oblasti</p> <hr/> <p>Pojačati unutaragencijske interne kontole sa ciljem poboljšanja interne discipline i poštivanja propisanih procedura</p> <hr/> <p>Pooštravanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine</p>
<p>Krađe i trgovina ukradenim vozilima</p>	<p>Kontinuiran i redovan nadzor nad auto-otpadima i auto-kućama u od strane poreskih uprava unutar BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te policijskih agencija kao i kontrola njihovog poslovanja</p> <hr/> <p>U cilju kontrole ilegalnih auto-otpada pojačati mjere inspekcijskih kontrola lokalne samouprave</p> <p>Kontinuirani nadzor nad provedbom homologizacije vozila</p>

<p>Krađe i trgovina ukradenim vozilima</p>	<p>Obuka policijskih specijalista i carinskih službenika u oblasti identifikacije i pravovremenog prepoznavanja specijalnih radnih mašina i njihove realne vrijednosti</p> <hr/> <p>Unaprijediti koordinacijske aktivnosti na edukaciji i specijalizaciji službenika u ovoj oblasti</p> <hr/> <p>Implementacija akcijskog plana za borbu protiv krađe motornih vozila</p> <hr/> <p>Nastavak aktivnosti na pristupu međunarodnim bazama podataka ukradenih vozila i radnih mašina</p> <hr/> <p>Pravovremena razmjena informacija između policijskih agencija u BiH i intenzivnija saradnja na regionalnom nivou</p> <hr/> <p>Kontnuirano raditi na informisanju i edukaciji građana BiH u cilju bolje zaštite od krađe i prepoznavanju prodaje ukradenih vozila</p> <hr/> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p> <hr/> <p>Pooštravanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine</p>
<p>Gospodarski kriminalitet</p>	<p>Ispunjeno preporuka Vijeća Evrope u smislu borbe protiv korupcije i pranja novca GRECO</p> <hr/> <p>Intezivirati razmjenu podataka i međunarodnu saradnju po preuzetim sporazumima</p> <hr/> <p>Pooštravanje kaznene politike u smislu visine zaprijećene kazne, za krivična djela iz domene privrednog kriminaliteta</p> <hr/> <p>Pojačane kontrole prilikom registracije pravnih subjekata</p> <hr/> <p>Edukacija službenika o suvremenim modelitetima prevara u privrednom kriminalu</p> <hr/> <p>Izrada planova integriteta agencija za provedbu zakona u BiH sa fokusom na borbu protiv korupcije kao i međusobna saradnja agencija</p> <hr/> <p>Pojačane interne kontrole u institucijama za provedbu zakona i pravosudnim institucijama, s ciljem suzbijanja eventualnih zloupotreba</p> <hr/> <p>Pojačane aktivnosti rada timova za analizu rizika u smislu otkrivanja fiktivnog povrata PDV-a, otkrivanja poreske utaje velikih uvoznika i akciznih roba pri uvozu–izvozu</p> <hr/> <p>Dovršetak procesa fiskalizacija u BiH u cijelosti na cijeloj teritoriji zemlje</p>

	<p>Poboljšanje saradnje agencija za provođenje propisa u BiH, svih poreskih agencija i inspektorata</p> <hr/> <p>Unaprijeđenje nivoa tehničke opremljenosti agencija za kontrolu uvoza-izvoza robe</p> <hr/> <p>Gospodarski kriminalitet</p> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p> <hr/> <p>Poboljšati saradnju sa nedržavnim/privatnim sektorom posebno bankarskim i novčarskim institucijama</p>
	<p>Ispunjavanje preporuka MONEYVALA</p> <hr/> <p>Potreba za donošenjem novog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma u skladu sa preporukama MONEYVALA</p> <hr/> <p>Usklađivanje KZ BiH, RS; FBiH, BDBiH u dijelu krivičnog djela pranja novca</p> <hr/> <p>Potpuna implemantacija Strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti</p> <hr/> <p>Sektorska procjena prijetnje o finansiranju terorizma i pranju novca u BiH</p> <hr/> <p>Edukacija tužitelja i policijskih službenika o savremenim trendovima, modusima i tehnologijama u pranju novca, posebno u dijelu viskokotehnoškog kriminala</p> <hr/> <p>Pooštovanje kaznene politike u smislu visine kaznene sankcije i primjena postulata o oduzimanju ilegalno stečene imovine</p> <hr/> <p>Jačanje saradnje sa privatnim finansijskim sektorom</p> <hr/> <p>Unaprijeđenje saradnje agencija za povedbu zakona sa Finansijsko-obavještajnim odjelom SIPA-e – obostrano</p> <hr/> <p>Pravno regulirati poslovanje Offshore kompanija</p>
	<p>Nezakonita trgovina vatrenim oružjem</p> <p>Neophodno je potpuno ostvarivanje ciljeva nove usvojene Strategije za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja BiH 2013-2016. godina, te konkretnih obaveza iz usvojenog Akcionog plana za sprovedbu Strategije</p> <hr/> <p>Preciznije pravno regulirati ulogu sigurnosnih agencija u BiH prilikom uvoza, izvoza i prijevoza oružja i vojne opreme na teritoriji naše zemlje</p> <hr/> <p>Donošenje strateških smjernica vezanih za kontrolu uvoza, izvoza i prijevoza oružja i vojne opreme, kao i preventivnih mjera vezanih za regulisanje problematike zaostalih MES u BiH</p>

<p><i>Nezakonita trgovina vatrenim oružjem</i></p>	<p>Iznalaženja primjene najboljih međunarodnih iskustava kod rješavanja viškova zaostalog oružja i vojne opreme u postkonfliktnim zemljama (otkop)</p> <p>Edukacija i podizanje svijesti u obrazovnim institucijama o štetnosti i opasnosti svih vrsta oružja i MES-a, sa ciljem sprečavanja dostupnosti oružja i eliminacije „crnog tržišta“ u BiH</p> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p> <p>Pooštravanje kaznene politike i oduzimanje nelegalno stečene imovine</p>
<p><i>Krijumčarenje visokotarifnom robom</i></p>	<p>Otkloniti problem nedostatka stručnog osoblja, što predstavlja prepreku daljem razvoju javne i interne finansijske kontrole (PICF), a što u konačnici ima uticaja na stanje u ovoj oblasti kriminala</p> <p>Jačati pravni okvir za oduzimanje imovine stečene krivčnim djelima, kao i pravni okvir i efikasne strukture za upravljanje oduzetom imovinom i njeno održavanje</p> <p>Da bi se poboljšala ukupna situacija u ovoj oblasti, neophodno je preduzeti mјere kojima će se smanjiti stopa nezaposlenosti i općeg siromaštva u Bosni i Hercegovini, ali i ojačati istražni kapaciteti policijskih agencija za otkrivanje i rasvjetljavanje ovih djela.</p>
<p><i>Računalni kriminalitet</i></p>	<p>Donošenje strateških dokumenata u borbi protiv visokotehnološkog kriminala u Bosni i Hercegovini</p> <p>Poboljšanje saradnje sa privatnim sektorom u borbi protiv kompjuterskog kriminala kroz razvijanje konkretnih sporazuma</p> <p>Podizanje svijesti vezano za sigurnost korištenja IT tehnologija</p> <p>Edukacija policijskih službenika i tužitelja o savremenom visokotehnološkom kriminalu i njihovim trendovima i modusima te pojavnim oblicima</p> <p>Kontinuirano unaprijeđenje tehnologija koje koriste agencije za provođenje zakona u BiH</p> <p>Opremanje i razvoj sigurnosti kompjuterskih sistema u institucijama u BiH</p> <p>Implementacija međunarodnih direktiva i najboljih praksi u ovoj oblasti</p> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p>

<p>Računalni kriminalitet</p>	<p>Jačati suradnju sa nevladinim sektorom u oblasti cyber sigurnosti i zaštite autorskih prava</p> <hr/> <p>Unaprijediti aktivnosti nadležnih policijskih tijela na otkrivanju i suzbijanju kaznenih djela povrede autorskih prava</p>
<p>Korupcija</p>	<p>Implementacija preporuka GRECO iz III evaluacije</p> <hr/> <p>U potpunosti implementacija Strategije i akcionog plana za borbu protiv korupcije</p> <hr/> <p>Poštovanje kaznene politike u smislu visine sankcije za sva kaznena djela u domenu korupcije uz obaveznu primjenu oduzimanja nezakonito stećene imovine za koja se dokaže da potiču iz koruptivnih djela</p> <hr/> <p>Izrada planova integriteta svih agencija za provedbu zakona u BiH, te u ostalim institucijama koje se bave ovom problematikom</p> <hr/> <p>Pojačana interna kontrola unutar agencija za provedbu zakona sa fokusom za borbu protiv korupcije i zloupotrebu položaja</p> <hr/> <p>Primjena posebnih istražnih radnji-uspostavljanje adekvatne pravne mogućnosti za promjenu identiteta prikrivenog istražitelja, promjenu identiteta pravne osobe</p> <hr/> <p>Izrada pravnih smjernica za zaštitu prijavitelja korupcije</p> <hr/> <p>U cilju jačanja borbe protiv svih pojavnih oblika organiziranog kriminala i korupcije potrebno je poboljšati statističke metode i sinhronizaciju u prikupljanju policijskih podataka na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini</p>

8. IMPLEMENTACIJA I AKCIONI PLAN

U roku od dva mjeseca od usvajanja Strategije, sve sigurnosne institucije, čiji su predstavnici učestvovali u radu Radne grupe, imenovane od strane Vijeća ministara BiH, donijet će vlastite akcione planove, u skladu sa ciljevima i mjerama utvrđenih u Strategiji.

Nakon njihovog sačinjavanja obaveza učesnika je da Planove dostave predsjedavajućem Radne grupe radi njihovog objedinjavanja i finaliziranja, kao i kasnijeg praćenja provedbe aktivnosti iz svih Planova.

Akcionim planovima će se detaljno razraditi mjere i predviđjeti konkretne aktivnosti u prevenciji i represiji organizovanog kriminala, kao i oduzimanju imovine proistekle iz krivičnih djela. Akcionim planom je neophodno utvrditi i nosioce i izvršioce aktivnosti, finansije, moguće rizike i rokove.

Radna grupa imenovana od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, koja je izradila Strategiju za borbu protiv organiziranog kriminala ima također i sljedeće zadatke:

- koordiniranje aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planovima,
- nadzor i praćenje nad implementacijom Strategije i njenih ciljeva,
- podnošenje izvještaja Vijeću ministara o sprovođenju Strategije;
- predlaganje revidiranja Strategije u skladu sa potrebama.